

Tanums kommun

Beslut att som naturminne skydda ett strandområde inom
hemmanet Kuseröd i Tanums kommun

Beskrivning

Det naturvårdsintressanta området är beläget ca 300 m norr om Munksund på hemmanet Kuseröd och utgör en delvis relativt brant sluttning mot Altarefjorden. Genom fjordens öppna karaktär är området starkt exponerat för vind och hav. Bergrunden består av grovkornig bohusgranit, som här och var innesluter brottstycken av slirig ådergnejs. Närmast strandkanten finns en storblockig och kraftig ursvallad klapper. Blockmaterialet är till ansenlig del långväga transporterat.

I bergkanten mot väster finns några av bohuskustens mest intressanta exempel på marin utslipning, s k abrasion. Sprickbildningar i berggrunden med i stort sett öst-västlig riktning har genom ett block och stenar satts i rörelse av vågkraften utslipats till grottor under en tid då tid då havet stod högre än nu. Den största grottan, Munkekyrkan, är välkänd både i trakten och av geologer. Grottforskaren Rabbe Sjögren beskriver grottan på följande sätt.

"Munkekyrkan är ganska komplicerad för att vara en tunnelgrotta. Just därför är den lik även de andra tunnelgrottorna vid Ulmekärr. Det komplicerade med Munkekyrkan består i att den i sin övre del har en låg tunnelformad hylla 3 m ovanför grottgolvet. Längst in i grottan finns en 2 m bred grottsal i en övre utvidgning av grottsprickan. Denna sal kommer man in i från sprickans övre mynnig i berget ovanför Munkekyrkan."

Besökare från olika tider har satt sina spår på grottväggarna genom inristningar. Tyvärr kan det sägas att de inhuggningar och det kladdmåleri som gjorts i sen tid endast kan betecknas som okynnig åverkan på ett skyddsvärt naturföremål.

Ytterligare några grottlänkande bildningar av motsvarande slag men mindre till storleken är belägna i närheten.

På klapperstranden nedanför dessa grottor finns granitblock, den sk Altarestenen, som sannolikt brutits loss från den närbelägna bergkanten och utgör en blickpunkt i detta attraktiva landskap.

Något norr om Altarestenen på stranden i ett gipliknande parti noteras förekomsten av ett antal strandgrytor som är koncentrerade till en relativt liten yta. Rabbe Sjöberg skriver om dessa:

"Under en överhängande rundslipad klippa finns här en häll med grunda grytor, skålar och rännor. Det mellan dessa kvarstående berget har genom hållformernas mängd formats till smala svindlande ryggar som är iögonfallande som fördjupningarna".

Dessa grytor visar stor likhet med de jättegrytor som ursprungligen under istiden av rinnande vatten under högt tryck. Många tecken tyder dock på de i stället har ett marint utsprung. Bland annat förekommer denna typ endast i samband med klapperstensfält, där tillgång på sten som satts i rullning av vågkraften är en viktig omständighet.

Sammanfattningsvis kan sägas att detta relativt korta stycke strand med sitt koncentrat av abraderade bergskulpturer förmodligen saknar motstycke utefter granitkusten i Bohuslän.

Ärendets behandling

Tanums kommun har i remissyttrande tillstyrkt att området skyddas som naturminne. Berörda markägare har delgivits förslaget och beretts möjlighet till erinringar. Inga synpunkter har dock inkommit från markägarhåll.

Beslut

Med stöd av 13 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen ett strandområde på fastigheterna Kuseröd 1:4 och 1:16 i Tanums kommun som naturminne. Områdets avgränsning framgår av karta tillhörande detta beslut. Naturminnet skall kallas Munkekyrkan.

Syftet med naturminnet är att bevara grottorna, strandytorna och den närmast omgivande miljön intakt och hålla området tillgängligt för forskning och besökande allmänhet.

För det naturminnesskyddade området föreskriver länsstyrelsen följande:

Det är förbjudet att:

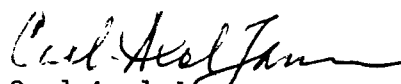
1. spränga, schakta, tippa eller fylla
2. bortföra eller omlagra block eller sten
3. borra, hugga, rista eller måla i fast berg samt på block eller sten
4. göra upp eld
5. uppföra byggnad och anlägga brygga

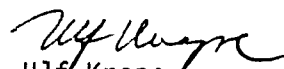
Med stöd av 13 § naturvårdsförordningen utser länsstyrelsen skogsvårdsstyrelsen till naturvårdsförvaltare. Förvaltaren skall utmärka områdets gränser enligt statens naturvårdsverks anvisningar samt uppsätta två informationstavlor, en vid områdets nordgräns och en vid sydgränsen. Tillsyn över området skall ske kontinuerligt.

Detta beslut ersätter tidigare beslut den 14 april 1989, där ingående fastigheter angivits felaktigt.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga besvärshänvisning (formulär 4).

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit avdelningsdirektör Carl-Axel Jansson, beslutande, länsassessor Bengt Hasselberg, byrådirektör Rolf Bondesson, länsantikvarie Jan-Gunnar Lindgren och byrådirektör Ulf Knappe, den sistnämnde föredragande.

Carl-Axel Jansson

Ulf Knappe

Bilagor

Karta

Artikel av Rabbe Sjögren ur Bohuslänningen 1983.

Besvärshänvisning

EXPEDITIONSLISTA

Kopia till
Domänverket, Residentsgatan 23, 462 00 VÄNERSBORG
Statens naturvårdsverk, 171 85 SOLNA
Boverket, Box 125 13, 102 29 STOCKHOLM
Statens lantmäteriverk, Lantmäterigatan 2, 801 12 GÄVLE
Skogsvårdsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, Box 789,
451 26 UDDEVALLA
Lantbruksnämnden i Göteborgs och Bohus län, Box 33,
451 15 UDDEVALLA
Bohusläns museum, Box 34, 451 15 UDDEVALLA
Vägförvaltningen i Göteborgs och Bohus län, Box 2227,
403 14 GÖTEBORG
Fastighetsbildningsmyndigheten i Strömstads lantmäteri-
distrikt, Box 15, 452 01 STRÖMSTAD
Regionåklagarmyndigheten, Kungsgatan 4, 411 19 GÖTEBORG
Distriktsåklagaren i Strömstad, Box 7, 452 01 STRÖMSTAD
Polisstyrelsen i Strömstads polisdistrikt, Box 7,
452 01 STRÖMSTAD
Kustbevakningen i västra distriktet, 404 81 GÖTEBORG
Västkustens Militärkommando/KA4, Box 5155,
421 05 VÄSTRA FRÖLUNDA
Fiskenämnden i Ö-län, Box 767, 451 26 UDDEVALLA
Fiskeristyrelsen, Box 2526, 403 17 GÖTEBORG
Radio Trestad, Box 215, 451 01 UDDEVALLA
Kustbevakningens sambandscentral, 456 00 KUNGSHAMN
Bohuskommunernas byggnadskontor, Biblioteket, Box 56,
451 15 UDDEVALLA
Militärbefälhavaren i västra militärområdet,
541 01 SKÖVDE
Göteborgsregionens kommunalförbund, Folkungagatan 20,
411 02 GÖTEBORG
Göteborgs Universitet, zoologiska institutionen,
Box 330 73, 400 33 GÖTEBORG
Göteborgs universitet, naturgeografiska institutionen,
Dicksonsgatan 4, 412 56 GÖTEBORG
Göteborgs universitet, institutionen för systematisk
botanik, Carl Skottsbergs gata 22, 413 19 GÖTEBORG
Göteborgs universitet, institutionen för växtgeografi,
Carl Skottsbergs gata 22, 413 19 GÖTEBORG
Göteborgs universitet, geologiska institutionen,
Sven Hultins Gata 8, 412 58 GÖTEBORG
Naturhistoriska museet, Box 7283, 402 35 GÖTEBORG
Arkeologiska museet, Norra Hamngatan 12, 411 14 GÖTEBORG
Svenska naturskyddsföreningen, Box 6400,
113 82 STOCKHOLM
Svenska naturskyddsföreningen, Olov Holmstrand, Televi-
sionsgatan 15, 421 35 VÄSTRA FRÖLUNDA
Friluftsförbundet, c/o Kurt Lennart Aronsson, Pl 6687,

1990-01-17

231-10698/89

Säm, 454 00 BRASTAD

Svenska turistföreningen, Östra Larmgatan 15-21,
411 07 GÖTEBORG
Telekontoret, TUR 3g2, 403 35 GÖTEBORG
Televerkets radiodivision, Västra Radioområdet, Box 2004,
421 02 VÄSTRA FRÖLUNDA
Yngeredsfors Kraft AB, Box 18050, 434 23 KUNGSBACKA
Tidningarnas Telegrambyrå AB, Box 45, 401 20 GÖTEBORG
Yngeredsfors Kraft AB, Box 18050, 434 23 KUNGSBACKA
Trollhätte kraftverk, Box 907, 461 29 TROLLHÄTTAN
Ornitologiska föreningen, c/o Kåre Ström, S:t Pauli-
gatan 3, 416 60 GÖTEBORG
Stiftelsen för västsvenska fritidsområden, c/o Göteborgs-
regionens kommunalförbund, Folkungagatan 20,
411 02 GÖTEBORG
Sportfiskarna, Göteborgs och Bohus länsdistrikt,
S:t Pauligatan 5, 416 60 GÖTEBORG
Göteborgs scoutdistrikt, Drottninggatan 35,
411 14 GÖTEBORG
Sjöpolisen, Nya Varvet, Hus 114, 421 71 VÄSTRA FRÖLUNDA
Sveriges Geologiska Undersökning, Kungsgatan 4,
411 19 GÖTEBORG
Juridiska enheten
Planenheten, S-pärmen
Lantmäterienheten
Länsantikvarien
Naturvårdsenheten
Reservatakten

Kopia med rek+mb:

Anders Ekholm, Ingsbergsgatan 1, 571 00 NÄSSJÖ
Gunnar Andersson, V. Kuseröd 6868, 450 81 GREBBESTAD
Hildur Andersson, -"-
Billeruds AB:s socialfond, c/o Billerud AB,
661 00 SÄFFLE

För kännedom:

Karl Dan Örjan Gustavsson, Syltevägen 87,
461 55 TROLLHÄTTAN
Ann-Magret Gunvor Birgitta Olausson, Högenvägen 232,
430 50 KÄLLERED
Anders Georg Enqvist, Box 138, Ulmekärr,
450 81 GREBBESTAD

